

GETICA

O PROTOISTORIE A DACIEI

Vasile Pârvan

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

GETICA

Cuvant înainte semnat de GH. BUZATU

COLECȚIA OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Lector univ. dr. Bogdan Ștefanachi

COLECȚIA OPERA OMNIA

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.) **99/2010**

Ediție anastatică

Iași, 2011

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

GETICA

O PROTOISTORIE A DACIEI

DE

VASILE PÂRVAN

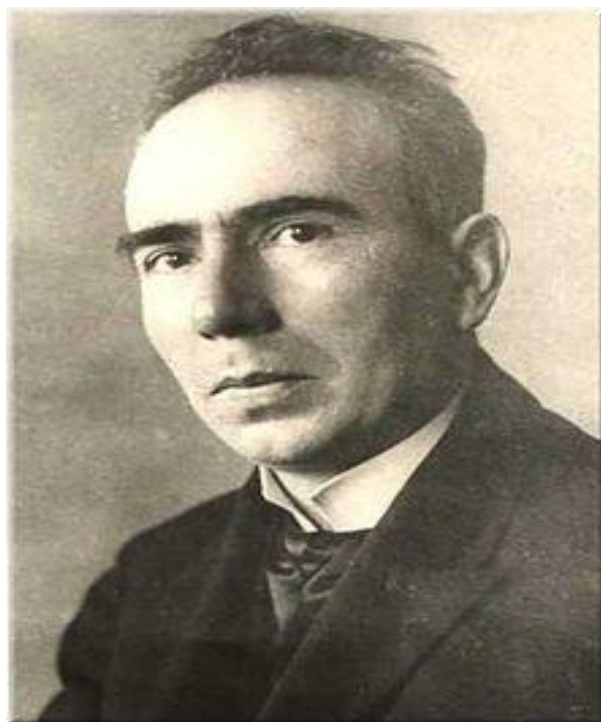

COLECȚIA OPERA OMNIA

BUCUREȘTI

CULTURA NAȚIONALĂ

1926

VASILE PÂRVAN

(28 septembrie 1882, Huruiești, jud. Bacău – 26 iunie 1927, București),
arheolog și istoric.

Membru corespondent (18 mai 1911) și membru titular (18 mai 1913) al Academiei Române; vicepreședinte (12 iunie 1920-6 iunie 1923) și secretar general (6 iunie 1923-8 iunie 1927) al Academiei Române; președinte al Secțiunii Istorice (1927). Discurs de recepție: *In memoriam Constantini Erbiceanu* (28 mai 1914).

Studii liceale la Bârlad și universitare la București. Și-a continuat specializarea la Jena, Berlin și Breslau (1905-1908). În 1908 și-a luat doctoratul în filosofie la Universitatea din Breslau. A fost funcționar la Secția Manuscrise a Bibliotecii Academiei Române (1903), profesor secundar la Bacău și Iași (1904-1909), profesor la Catedra de Istorie Veche, Epigrafie și Antichități Greco-Romane a Universității din București (din 1909); director al Muzeului Național de Antichități (din 1910); director al Școlii Române din Roma (din 1921). S-a numărat printre fondatorii Institutului de Studii Sud-Est Europene (1913). A colaborat la numeroase publicații ale vremii („Convorbiri Literare”, „Epoca”, „Luceafărul”, „Neamul Românesc”, „Sămănătorul”, „Tribuna Poporului”, „Voința Națională” etc.), inițiind, totodată, apariția publicațiilor „Ephemeris Dacoromana” (1923) și „Diplomatarium Italicum”. Istoric al Antichității și filosof al istoriei, și-a înscris

numele printre cei mai de seamă oameni de cultură români de la începutul sec. XX. Considerat drept „părinte al arheologiei românești”, a întocmit un vast plan național de cercetări arheologice, pe care a început să-l pună în practică, întreprinzând săpături sistematice în așezări și cetăți din Dobrogea și Muntenia: la Histria (cetatea descoperită de el în 1913), la Callatis, la Ulmetum, la complexul dacic din Munții Orăștiei, în așezările neolitice și dacice din Câmpia Dunării. S-a preocupat îndeaproape de istoria geto-dacilor; a conceput și realizat o operă monumentală, *Getica. O protoistorie a Daciei în mileniul I a.Hr.*, în care, pentru prima dată, se găsesc adunate la un loc și interpretate istoric descoperirile arheologice și numismatice din Dacia preromană. A fost și autorul unor lucrări de referință, între care: *M. Aurelius Verus Caesar și L. Aurelius Commodus. Studiu istoric* (1909); *Contribuții epigrafice la istoria creștinismului daco-roman* (1911); *Cetatea Tropaeum. Contribuții istorice* (1911); *Cetatea Ulmetum* (1911-1912); *Știri noi despre Dacia Malvensis* (1913-1914); *Considerații asupra unor nume de râuri daco-scitice* (1922-1923); *Începuturile vieții romane la Gurile Dunării* (1923); *Dacia. Civilizațiile străvechi din regiunile carpato-danubiene* (apărută postum, 1937) ș. a. Concepția sa despre istorie a expus-o în lucrarea *Idei și forme istorice* (1920). A mai lăsat un volum de *Memoriale* (1923). Membru fondator al Comitetului Internațional de Științe Istorice (1926), membru al Comisiunii Monumentelor Istorice, al Institutului Arheologic German, al Academiei Pontificale din Roma (de Arheologie), al Academiei dei Lincei.

Bibl.: N. Iorga, *Vasile Pârvan*, în „Revista Istorică”, 4-6/1927; *In memoriam Vasile Pârvan*, București, 1934; Al. Busuioceanu, *Pârvan gânditorul*, București, 1934; Emil Condurachi, *Vasile Pârvan (1882-1927)*, în „Dacia” 1957; Al. Zub, *Vasile Pârvan, efigia cărturarului*, Iași, 1974; Al. Zub, *Vasile Pârvan (1882-1927). Bibliografie*, București, 1975; *Enciclopedia istoriografiei românești* (coord. prof. univ. Șt. Ștefănescu), București, 1978; Virgil Emilian Catargiu, *Vasile Pârvan, filosof al istoriei*, Iași, 1982; Al. Zub, *Pe urmele lui Vasile Pârvan*, București, 1983; Vasile Vetșanu, *Vasile Pârvan. Idealul uman și valorile vieții*, București, 1983; *Vasile Pârvan*, antologie, notă asupra ediției și indice de Ștefan Lemny, introducere, tabel cronologic și bibliografie de Al. Zub, București, 1984; *Omagiu savantului Vasile Pârvan*, Iași, 1992; Alexandru Zub, *Vasile Pârvan. Dilemele unui istoric*, Iași, 2002.

Bogăția și valoarea de excepție a scrierilor publicate de **VASILE PÂRVAN** ori consacrate vieții și operei acestuia, nume ilustru al istoriografiei române moderne, sunt în afara oricăror dubii. Rândurile de mai sus le datorăm unui excelent istoric și minunatei colege - Doamnei dr. **DORINA N. RUSU**, autoarea inegalabilului dicționar *Membrii Academiei Române, 1866-2003* (ediția a III-a, revăzută și adăugită, București, Editura Enciclopedică/ Editura Academiei Române, 2003, p. 634-635), cu mențiunea că ele prefătează admirabil Colecția „Opera

Omnia” îngrijită de prestigioasa Editura Tipo Moldova (director: **Aurel Ștefanachi**) și care, prin seria volumelor de rezonanță semnate de **VASILE PÂRVAN** – așa precum, în prima ordine, *Getica. O protoistorie a Daciei în mileniul I a.Hr.*, *Idei și forme istorice, Dacia, Cetatea Tropaeum. Contribuții istorice* ș.a. – îl integrează pe acesta numelor ilustre ale culturii și științei naționale: **M. Eminescu, Nicolae Iorga, A. D. Xenopol, D. Cantemir, B. P. Hasdeu, I. L. Caragiale, Spiru Haret, Petre Andrei, Virgil Madgearu, N. Titulescu, C. Rădulescu-Motru sau I. Petrovici.**

Gh. Buzatu

Iași, 22 martie 2011

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
Introducere	1-2
Migrații cimmero-scythe; sec. X-VI a. Chr.	2-40
Getii din Carpați dela Spargapeithes la Decebalus	40-130
Cultura getică (după știrile literare antice)	130-173
Săpăturile dela Crăsani	173-220
Expansiunea getică între 900 și 500 a. Chr.	220-289
1. Vârsta fierului în Dacia. Hallstattul	289-459
2. Vârsta fierului în Dacia. La Tène-ul.	459-646
I. Concluzii	647-724
Resume	725-804
Indice	805-840